

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. oktobra t. l. se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravelem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Dva važna predloga.

V današnji seji deželnega zbora kranjskega stavila sta se dva predloga, ki sta oba izredne važnosti. Gosp. Svetec poprijel se je jako perečega vprašanja o kranjske hranilnici ter to vprašanje tako izvrstno rešil, da mu bode vsak rodoljub hvalo vedel, prečitavši njegov predlog.

Gosp. Svetec je namreč predlagal, da deželni zbor sklene:

Zakon

veljaven za vojvodino Kranjsko zastran rezervnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani.

Po nasvetu deželnega zbora Moje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§. 1. Rezervni zaklad kranjske hranilnice v Ljubljani, kolikor ni potreben za upravne ali pokojninske stroške in hranilničnim ulogam za varnost, podpada po svojem, v hranilničnem pravilniku od 26. septembra 1844 (§. 12) in oziroma v hranilničnega

društva pravilih (§§. 20 črka d in 25) izrečenem, namenu nadzorstvu deželnega zbora.

§. 2. Deželni zbor izvršuje to nadzorstvo po deželnem odboru, ki ima pravico, svojega poverjenika k sejam obnega zbora Ljubljanske hranilnice pošiljati, ter paziti, da se z rezervnim zakladom pravilno in brez škode za deželne koristi gospodari. Deželni odbor sme sklepe, deželnim koristim protivne, ustaviti.

§. 3. Izdatkom iz rezervnega zaklada, ki neso upravni ali pokojninski, treba je do 20 000 gld. zneska pritrditve deželnega odbora; za večje zneske, ali ko bi hranilnica nehala, za končno porabo tega zaklada, treba je pritrditve deželnega zbora.

§. 4. Nadzorstvo, ki ga ima po hranilničnem pravilniku državna vlada, ostane tudi posehmal nespremenjeno.

§. 5. Mojemu ministru notranjih rečij, naroča se izvršitev tega zakona.

Drugi predlog pa je stavil g. poslanec vitez Schneid in ta slove:

1. da se napravi peticija na visoko vladu, naj ona upliva na c. kr. priv. južne železnice družbo in dá napotek glavnemu ravnateljstvu c. kr. državnih železnic, da c. kr. priv. južna železnica premeni svoje tlačne tarife za osebe in blago, da vzame Ljubljano in eventuelno tudi druge kraje na Kranjskem mej avstro-ogerske zvezne tarife in s tem dá one olajšave, po katerih bi se zopet mogli zboljšati močno škodovani interesi poljedeljstva, trgovine in obrtnije v kronovini kranjski, zlasti pa v glavnem mestu v Ljubljani;

2. da se izvoli iz treh članov obstoječa deputacija deželnega zbora in odpošlje na Dunaj, da ondu predloži peticijo in stori potrebne korake.

Razmere na Štajerskem.

[Izv. dop.]

Volitve v deželni zbor so končane, kako? o tem ne bodem več govoril, saj deželni zbor že zboruje in vsakdo ve, da je v veliki večini nemško-liberalen in nam protiven. — Pogledati hočem malo za zagrinjalo in vprašati, ali res ni bilo mogoče, da bi bila v deželnem zboru konservativna stranka prišla do zmage, in če je bilo to mogoče, zakaj se ni

to uresničilo? — Nastopiti hočem pot analize in prišel bodem do neovrgljivih sklepov. — Začnimo z mestno skupino Celje. — Iz vseh poročil smo zvedeli, da je pri volitvi v Celji deželne namestnijske svetnike g. Haas kot vladni komisar fungiral, in da je on prvi bil, kateri je svoj glas nemško-liberalnemu kandidatu dal. Za njim je volil c. kr. dvorni svetovalec Heinricher istega kandidata, za njim pa vsi drugi sodnijski, politični, davkarski uradniki z malo izjemo. Okrajni glavar vsekdar hodi po potu, katerega mu vlada kaže. Gospod Haas ni tako volil, ker je baje g. dr. Neckermann osoben prijatelj deželnega namestnika Kubecka. On voli dosledno in vsekdar tako, on se je kot posestnik h še v Ptujski tudi tamkaj vsekdar volitev v okrajni zastop udeleževal, in vsekdar nemško-liberalce volil.

V Brežicah so pri volitvi v deželni skupini vsi vladni komisariji le nemško-liberalce v volilne komisije volili, in so se s tem izgovarjali, da se jim je to na jedni strani po naključju pripetilo, na drugi strani pa je to moralo tako biti, ker je bila večina volilcev na liberalni strani. — V Ptujski se je okrajni glavar g. pl. Premerstein letos volitvam odtegnil, ter odšel na počitnice. Začelo se je namreč o kompromisu v skupini velikoposestnikov govoriti in nemogoče ni bilo, da bi konservativna stranka do krmila prišla, in da bi se sedež njegovega pokrova telja g. Kubecka omajal. Rajši je torej nevarnosti se izognil. Tudi se je lani o priliki potovanja Nj. Veličanstva zaradi svojega malotaktnega obnašanja malo spekel; zaradi tega se je sedaj ognja ogibal. Ali če v preteklost pogledamo, nahajamo ga vsekdar na strani nemško-liberalcev, v očitnem nasprotju s slovensko stranko; le njemu se imajo nemško-liberalci zahvaliti, da so v Ptujskem okrajnem zastopu večino dobili, kajti on je legitimacijske izkaznice po svojem slugi nemško-liberalnim pooblaščencom dostavljaj, namesto da bi se izročevale naravnost ženskam, ki imajo volilno pravico, ravno tako, kakor letos pri volitvi v deželni zbor Ptujski župan, kateri je celo volitev vodil, a tudi ni legitimacijskih izkaznic osebam izročeval, katere bi imele po pooblaščenih voliti, ampak nekemu za to posebej sestavljenemu odboru nemško-liberalne baže. Da bi bil tedaj Ptujski okrajni glavar tudi pri volitvi v deželni zbor

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

Dozgodovinska doba.

(Dalje.)

Zapomnite si: po narodnem sporočilu prvi človek drži v jedni roci solnce, v drugi luno. Solnce in luna sta pri nas simbola moškega in ženskega spola. In od njih zjedinjenja se je rodilo trpeče in ničevno človeštvo; to sporočilo je nekoliko podobno svetopisemskemu tekstu in ima neko sličnost z zgodovinskim jabelkom. Mi si predstavljamo baš ono katastrofo kot nepričakovano snidenje solnca — moža in lune — ženske. To mislim, da je baš ta poskus razumeti pravstveni greh, samo nekoliko bolje izražen.

Za tem zgodovinskim poročilom sledi pravljica o prvih poskusih osnovati civilizacijo, če je mogoče s to besedo označiti prve korake človeka na zemlji in njegove prve zmage nad nevednostjo.

Prst božje previdnosti, ki vedno čuje nad človekom in blagoslovja njegova dela, se jasno kaže v naši zgodovini. Jasno se to pripoveduje, da se

prvi carji, ki so položili začetek kitajske civilizacije, bili ljudje navdihneni z božjo modrostjo. Ti cesarji časté se kakor svetniki. Zgodovina točno ne določuje, kdaj so živeli, kaže nam samo na njih dela.

Prvi car imenuje se „car neba“. Naučil je nas razločevati čas in živel je 18.000 let. Drugemu je ime „car zemlje“, živel je tudi 18.000 let. Njemu pripisujejo razdelitev meseca na 30 dnij. Tretji car je „car ljudij“, za njegove vlade se je začelo družinsko življenje. Razdelil je svoje ozemlje na devet delov in v vsakega je poslal jednega člana svoje rodbine za načelnika. Vladal je celih 45.500 let. Za vlade vseh teh treh carjev, ki obsega dobo 81.000 let, se nikjer ne omenja niti o stanovanji, niti o obleki. Ljudje so živeli v jamah, bali se neso živalij, in čustva sramote so neso poznali. Zakaj se je pa potem vse tako spremenilo? Zgodovina o tem niti besedice ne omeni. Imenu prvih treh carjev (nebo, zemlja, ljudje) moramo samo soditi o progresivnem padanju človeštva.

Za vlade četrtega carja, ki se imenuje „car gnezda“, začena se borba za obstanek. Človek se prizadeva varovati se divjih zverin in dela hiše iz lesa. Ogrinja se z živalskimi kožami in v tekstu svetega

pisanja je različje mej izrazoma ogrinjati se in oblačiti se.

Poljedelstvo še ni znano.

Peti car se je imenoval car ognja. Opazujejo prirodo, iznašel je ogenj in pokazal način, kako ga dobivati. Naučil je ljudi hišnega življenja, trgovine z zameno in prvi je začel zavezavati ozle na vrvi, da bi ne pozabil kaj važnega. Njegov naslednik Fu-Hi naučil je ljudi ribolova, lova in živinoreje. Objavil je osem diagramov, to je glavnih načel, po katerih se ravna ves tek civilizacije, in položil je temelj filozofiji. Za njegove vlade so tudi navstale lastninske pravice.

Ta veliki car, katerega naše knjige časté kot božjega poslanca, uravnal je največ naprav, katere sedaj označujejo kitajske nrave. Določil je štiri letne čase in sestavil koledar. Po njegovej sistemi je prvi dan leta prvi pomladni dan, ki pa je sredi zime, ako štejemo po koledarji, ki je v rabi pri zapadno-evropskih narodih. Zakon z vsemi ceremonijami začel se je tudi za njegove vlade; za doto so tedaj dajali zverinske kože. On je pokazal ljudem štiri strani sveta (vzhod, zapad, sever in jug) in izumil godbeno orodje.

Njegov naslednik je bil Čeng-Nung — car

z vsi močjo in svojo avtoriteta na strani nemških liberalcev stal, da je bil doma, ni dvojiti, posebno, če se spominjamo, da je pri volitvi v državni zbor proti dru. Raiču z glasom agitiral: „le popa ne“.

— Mariborski okrajni glavar je očitno proti baronu Gödel-u in dru. Radaj-u in za Schmidererja agitiral. Pri volitvah volilnih mož v Slovenjebistriškem okraju, spremljevali so ga nemško-liberalci, kateri so že takrat zaradi neredov pri sv. Martinu v kazenski preiskavi bili. Gospod deželni namestnik se je baje izrazil, da on želi, ka bi dr. Schmiderer in dr. Radaj izvoljena bila, le g. baron Gödel ne. — Pri zborovanju štajerskih konservativcev v Mariboru je konservativni stranki v velikem posestvu le kakih 10 glasov do večine manjkalo, kakor je zanesljiv račun kazal, g. Kübek pa je baje že 20 pooblastil v rokah imel. Če bi bil tedaj on ta pooblastila konservativni stranki odstopil, bi bila večina v dežel-nem zboru konservativna. Zakaj on tega ni storil, to g. Taaffe vé. — meni se je iz zanesljivega vira le toliko poročalo, da g. Kübek konservativne večine v deželnem zboru ni želel, ker bi bil s tem njegov sedež omajan in ne bi bilo mogoče, da bi g. baron Gödel deželni namestnik postal.

Tako se tudi more razumeti, zakaj je gosp. Kübek v Mariborskem volilnem okraju ravno proti gosp. Gödelnu parolo izdal. Tako se je pri naši vladi ljudstvo osebi žrtvalo mesto naopak. Da ima g. Kübeck dobrega pokrovitelja, že iz tega sodimo, ker so se skoro v vseh deželah deželni namestniki pod sedanjo vladno spremenili, le na Štajerskem ne. Naši poslanci pa se lahko odločijo stopiti na stran vlade, ali pa jej nasprotovati, njihovi previdnosti prepuščam, kaj da imajo storiti. — V Slovenski Bistrici so o priliki zborovanja slovenskega političnega društva cesarsko zastavo insultirali in občinski urad še sedaj funkcionira; v Ptuiju sta na dan volitve v mestni skupini mestni župan in namestnik načelnika v okrajnem zastopu, tedaj dva od cesarja v službi potrjena funkcionarja, vladnega komisarja kateri je predpoludnem volitev redno in postavno vodil v gostilni, kamor navadno zahaja, insultirala. Ko je on k njihinej mizi, kakor vsak dan prišel, ustala sta, polne čaše piva zapustila, in odšla, ne da bi ga pozdravila. V drugi sobi pa mimogrede rekla, da naj rajši v klerikalno družbo zahaja. Če bi se kaj takega na Ogerskem ali Hrvatskem dogodilo, kar v Ptuiju in kar v Slov. Bistrici, bi se mestni zbor razpustil, in vladni komisar nastavljal, v Bistrici in Ptuiju pa nemškutarji slobodno Slovincem po glavah hodijo. — To je naše stanje pod Taaffejevo vladjo, kako torej še morejo slovenski poslanci pri vsaki priliki, kadar jih grof Taaffe le s pol očesom pogleda, s kipečim srcem vzklizniti: „Ich stehe der Regierung immer zu Diensten.“ Kaj takega more le neki gospod tam notri na Notrajskem razumeti. Nam štajerskim Slovincem pa pod Auerspergovo vladjo ni bilo slabše, kakor pod Taaffejevo vladjo, in nam ne bo boljše, dokler je g. Kübeck deželni namestnik v Gradcu. Na vsak način se bode moralo kaj predrugačiti, kajti tako stanje je neznosno in nad 400.000 Slovincem je zavisno od milosti in nemilosti brezozirnih Nemcev. Povedal bi lahko še več, a bojim se, da sem itak že preveč.

zemljedelja; on je izučil razne posebnosti rastlin in naučil ljudi zdraviti bolezni. Skrbel za kanalizacijo dežele, izkopal je cele reke. Za njegovega carstvanja so začeli slikati zmaja, kateri se je dozda ohranil na znakih carske vojske. Zgodovina pripoveduje o pojavu tega fantastičnega konja, kakor o jednom onih čudežev, katerih je tako bogata starinska doba.

Naslednik Čeng-Nunga, car Žon, nadaljeval je delo svojih prednikov, osnoval je zvezdarno, uvel ladije, denar, vozove in orodje za določitev vetra. Objavil je navod zdravilstva. V njem se prvokrat nahaja izraz: „potipati žilo“. Cene blagu so se za njegove vlade uravnale, on je rekel: „biser je dražji od zlata.“ Žena tega carja je prva začela gojiti sviloprejkice.

Za vlade Žona se je prvokrat administrativno razdelila država. Združeno osem, druga drugej sosednih hiš, se je imenovalo vas; tri vasi so sestavljale sosesko, tri soseske občino. V podprefekturo se je štel pet občin; deset podprefektur je sestavljalo departement, deset departementov — okraj, deset okrajev — provincijo.

Vladanje Žonovih potomcev začena se 2399. l. in traja do 1980 pred Kr. r.

Vsi našti carji štejejo se mej svetnike. V

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. septembra.

Česki listi različno sodijo o Herbstovem predlogu, da se okraji razdele po narodnosti. „Politik“ se hudo protivi taki delitvi in pravi, da bi to bil korak k delitvi českega kraljestva. Zato pa večina deželnega zbora nikdar ne more glasovati za ta predlog. Drugače pa sodi „Pokrok.“ Po njegovem mnenju se ta predlog dosti loči od prejšnjih zahtev Nemcev. Vidi se, da se stvari na bolje obračajo. Ta list nema nič proti temu predlogu. Samo temu ne more pritrditi, da bi se uradi druge instance razdelili. Z razdelitvijo okrajev po narodnostih bi se tudi zmanjšalo nasprotje. Iz tega, da Riegrov organ tako piše, da se sklepajo, da več českih poslancev resno misli ustreči želji Nemcev, kolikor je mož brez škode za Čeha.

Vnanje države.

Na Laškem neso nič kaj zadovoljni s **shodom treh cesarjev**. Vidijo namreč, da je s tricarsko zvezo vsa veljava tripelalijance, o kateri se je toliko govorilo in pisalo, pokopana. Reforma misli, da se je v Skierniewicah sklenila zveza za utrjenje in širjenje konservatizma. Tam se gotovo ni ukrepalo samo proti anarhizmu, temveč tudi proti liberalizmu, kajti Rusija, Nemčija in Avstrija ne delajo mej anarhizmom in liberalizmom nobenega razločka in hrepene po reakciji. H konci pravi ta list, da se nadeja, da se Mancini ne bode več dal iz Berolina voditi za nos.

Še ni prvi **bolgarsko-srbski** spor poravnal, že se kaže novo nasprotje. Bolgarska vlada je storila neke naredbe, ki bodo škodovala semnju v Zajčaru, katerega pogostem obiskujejo bolgarski kupci. Ukazala je z vojski močno zastraziti mejo, kar močno ovira promet, ter uvela visoko uvoznino in izvoznino. V Belgradu iz tega sklepajo, da Bolgarija boče začeti s Srbijo ekonomično borbo. Srbska vlada se je že zaradi tega pritožila v Sofiji in zažugala z represalijami.

Podpolkovnik Alšanov, načelnik uprave v Mervu, imenovan je prvim **ruskim** komisarjem za regulovanje rusko-afganske meje. Ruska komisija snide se v Tiflisu z angleško komisijo za regulovanje angleško-afganske meje, katerej načelnik je general Lamsdan. Iz Tiflisa odpotujeta vkupce obe komisiji čez Teheran dalje.

Ker so se odpravile avstro-ogerske pošte v Bolgariji, se bode razširil delokrog avstro-ogerskih pošt na **Turškem**. Vsprejemale bodo odslej tudi denarna pisma v razne evropske dežele. Taka pisma se bodo pa pošiljala le čez Trst.

Belgijski kralj vsprejel je predvčeraj liberalne župane, kateri so bili podpisali izjavo proti novemu šolskemu zakonu. Rekel jim je, da se ni mogel ozirati na njih peticijo, kajti dobil je tudi več peticij v nasprotnem smislu. Zaradi teh različnih izjav je sodil, da baš zbornici zastopati voljo večine belgijskega prebivalstva, in kot ustavni vladar akceptoval njihovo mnenje. Rekel jim je, da bode ostal zvest svojej prisegi, in si vedno prizadeval ohraniti parlamentarizem. Nikdar ne bode delal razločka mej Belgijci. Potem se je z župani posvetoval o posledicah, katere bode imela izpeljava novega šolskega zakona.

Na **Angleškem** je vsa pozornost obrnena na volilno reformo. Vse je radovedno, kaj bode storila zgornja zbornica, ko ta stvar zopet pride v posvetovanje. Zdaj se govori, da bode Parnell s svojimi privrženci v spodnji zbornici glasoval proti volilnej reformi. S tem bi se liberalna večina skrčila in zgornja zbornica bi vsled tega dobila nov pogum

tej dobi se carska oblast še ni podedovala. Vsak car je pred svojo smrtjo izbral najvrednejšega, da zasede prestol, in se odpovedal svojim častem njemu v korist.

Za vlade poslednjega svetega carja, t. j. okolu 2.000 pred Kr. r. bila so izvršena, kakor pripovedujejo zgodovinarji, prva hidravlična dela. Za njegove vlade dogodil se je velik poplav, ki je prozročil veliko nesreč. To je jedini dogodek, ki more imeti kako zvezo z vesoljnim potopom. Treba je samo še vedeti, se li ujema čas. Pa to vprašanje nema posebne zanimljivosti, kajti dokazano je, da potop ni bil vesoljen. To je kratek izvleček iz naših letopisov, ki pa ni zanimljiv zaradi strašnih mitologičnih pravljic. Prosto, ko pak za korakom se pred nami razvija podoba prvotne civilizacije. Mi visoko cenimo vse, kar imajo starinski značaj. Mej ohranjenimi narodnimi splošili se visoko cenijo ona, ki govore, da se je civilizacija razvila neposredno po volji božje previdnosti. Mi radi družimo svoje naprave z višjo voljo. Ravno tako, kakor so zakoni, katere je dal Mojzes hebrejskemu narodu, bili pisani od Boga samega. Kristijani naj se ne čudijo našemu spiritizmu, kajti spiritizem je tudi podlaga njih veri.

(Dalje prih.)

in zopet zavrgla volilno reformo. Posledica temu bi bila, da bi vlada razpustila parlament. Pri novih volitvah nadejajo se Parnellovi privrženci pridobiti več sedežev. Irski so že pri poslednjem posvetovanju o volilnej reformi jako omahovali, kam bi se obrnili. Ko bi bili upali s svojim glasovanjem podreti volilno reformo in ž njo vlado, bili bi to gotovo storili. Ko so pa videli, da ima vlado večino brez njih, so pa glasovali ž njo. Sedaj se pa ne ve, kam se obrnejo, ko je vlada v zgornji zbornici trčila na tako nasprotstvo, ter bi bila moralno prisiljena razpustiti parlament, ako ne dobi v spodnji zbornici znatne večine.

Vedno je več upanja, da bode Grover Cleveland izvoljen predsednikom **severnoameriških** držav. Več držav, ki so bile z začetka proti njemu, se sedaj nagiba na njegovo stran. Želeti bi bilo, da bi bil izvoljen, ker se sploh hvali, da je jako darovit in pošten mož. Mnogo je pa tudi od tega zavisno, kako bode volitev izpala, kam se bodo nagnili Irski, katerih je jako veliko v Ameriki. Govori se, da bodo glasovali za Blaina, ker je ta sovražnik Anglije. Drugi pa zopet mislijo, da to sovrašтво ne bode zapeljalo Ircev, ker je Blaine baje tudi velik nasprotnik ameriških Ircev.

Mehikanski kongres se je otvoril z izjavo predsednika Gonzalesa. Ta izjava naznanja, da se bode predložila kongresu osnova za diplomatsko zvezo z Anglijo. Posebna komisija kmalu odide v Kitaj in Japan, da tam stori vse potrebno za razvoj mehkanske trgovine; nadalje naznanja predsednik predlogo novega carinskega tarifa.

Dopisi.

Iz Zagreba 18. septembra. [Izviren dopis.]

V Jaski dogodil se je po izvolitvi Kamenara obžalovanja vreden eksces. Kandidirali so tako Kamenar od stranke neodvisne, župnik Kučas od stranke prava in Krešić od vladine stranke. Ker je Kučas imel največ glasov, so vladini pristasi dali svoje glasove Kamenaru in tako je propal pri volitvi kandidat stranke prava. Po volitvi spri so se volilci neodvisne in Starčevićeve stranke mej seboj tako, da jih je prišla mirit žandarmerija, pa ko je priletel jeden kamen mej žandarje, so ti začeli streljati v množico in so ostali na mestu trije mrtvi in do petnajst ranjenih.

Glede volitve v III. Zagrebškem kotaru mi je dodati, da je Starčevićeva stranka bila teden dni pred volitvijo zmage gotova s 40 glasovi večine, a ker so se korteši preveč na glas hvalili, je vlada telegrafično poklicala v Zagreb vse tiste činovnike, ki so že pred leti odšli iz Zagreba, a so njihova imena še ostala v izbornih listinah, ker jih nihče ni v pravem času izreklamiral, in s tem načinom, pa ker se je nekoliko kupljenih volilcev izneverilo, je Starčević propal. Znamenito je, da ni prišel volit nobeden kanonik, a da so vsi židje glasovali za kanonika Gasparića. Mrazović ne kandidira nikjer, a dr. Derenčin je v Džakovem podlegel; z druge strani pak je propal v Sotinu dosedanji saborski podpredsednik Mirko Horvat napram neodvisnemu profesorju Tadiji Smičiklasu.

Nadalje so izvoljeni: Od Starčevićevcev: dr. David Starčević v Čabru, Valušnič v Delnicah, Liebhard v Selih (proti neodvisnemu dru. Vidriću), Obad v Bistri, Pisičić v Sv. Križi, dr. David Starčević v Vojnem Križi (proti Miškatoviću), dr. Hinković v Ivaniću, dr. Fr. Pilepić v Karlobagu, Milan Pavlović v Brinji, dr. Gr. Tuškan v Švarči, Makso Lončarević v Oriovci.

Od neodvisne stranke: Sladović v Pregradi, Fröhlich v Ravnem, Beruta v Koprivnici, Iv. Pintar v Vel. Gorici, dr. Majcen v Krapini.

Od vladine stranke: V Sv. Ivanu Žabno pop Šandor Nikolić (proti neodvisnemu Cernadku), v Garešnici Leop. Davidović, v Trojstvu pop Steković, v Virovitici Lad. grof Pejačević (proti Starčevićjancu dru. Tkalčiću), v Suhem polju A. Janković, v Dolj. Miholju Mih. Zindl, v Boboti pop Tošo Mikoević, v Iloku dr. Jovan Subotić, v Irigu Vaso Gjurgjević, v Slunji pop Peter Grba, v Brodu dr. Izidor Kršnjavi (proti neodvisnemu dru. Pilaru), v Moroviću Stp. Popović, v Ivanci Koloman Mikšić, v Požegi Filip Thaller, v Viličselu prof. Pavić.

Vladina stranka dobila je dozda 4 kotare proti neodvisnjakom, 4 proti divjakom, 2 proti Starčevićcem, skupno dobila 10 novih kotarov, starih pa je izgubila 2 proti neodvisnjakom, 9 proti Starčevićjancem, 1 proti divjakom, skupno izgubila 12. Efektivna zguba 2 kotara.

Neodvisna stranka dobila 2 kotara proti vladinej, izgubila pa 4 proti vladinej stranki, 1 proti Starčevićjancem. Efektivna zguba znaša 3 kotare.

Stranka prava izgubila 2 kotara, dobila 9 od vladine stranke, 2 od divjakov, 1 od neodvisne

stranke. Vkupe dobila 12 kotarov, efektivno dobila 10 kotarov.

Divjaki dobili 1 kotar proti vladi, a zgubili 4 proti vladi, 2 proti Starčevićancem, efektivna zguba 5 mandatov.

Iz navedenega se vidi, da ni na Hrvatskem dosti stalnega prepričanja v političnih zadevah.

Iz Podbrezja nad Kranjem 17. sept. [Izv. dop.] (Še jedenkrat o klancih na državni cesti.) Dopis od 24. avg. t. l. v št. 196 tega lista redil je sad, kajti gledé odstranjenja strmih klancev in gledé krajšega združenja zanimljivega Tržiča zaradi toliko prometa z železnično postajo v Podnartu, pričelo se je plodonosno gibanje po vseh bližnjih katastrálnih občinah in izid tega bila je prošnja na c. kr. deželno vlado.

Ta prošnja, razume se, pisana le v domačem jeziku, podpisana od najbolj važnih osob, ne le iz dotičnih katastrálnih občin, ampak mnogobrojno tudi od prvih osob iz Tržiča, bila je izročena posebnej deputaciji in ta obstoječa iz g. A. Jegliča, deželnega računovodje na Goriškem in posestnika v Podbrezji, g. Al. Pavlina, veletržca z vinom in veleposestnika tudi v Podbrezji itd. jo je danes osobno izročila deželnemu predsedniku baronu And. Winklerju, ki se je jako prijazno za to stvar zanimal. Tako važna in trem okrajem tako neobhodno potrebna stvar pričela je s tem svoj uradni pot, po katerem bode gotovo kmalu dozorela do ugodnega uradnega predloga, in tega porok nam je za občno korist vneto skrb našega deželnega predsednika. Da bodo naši gg. državni poslanci to nujno zadevo o svojem času po vsi svoji mogočnosti v državnem zboru zastopali, tega smo si gotovi. Gledé, da je klanec v Gobovcah (državna zadeva) ob jednem v prvi zvezi s cesto od Kroke čez most v Podnartu do Tržiča, podala se je ob jednem deputacija zaradi te zadnje deželne zadeve k svojemu deželnemu poslancu g. Klunu, ki se je zelo potrudil poizvedeti vse razmere in obljubil prizadevati se, da bode okrajna cesta od Kroke do Tržiča vsprejeta mej deželne ceste, kar bi bilo najbolj pravično, kajti isto cesto rabijo trije okraji, ter nje vzdrževanje stane posamičnim občinarnjem, preveč truda in stroškov.

Podbrezjani! ker je vaš kraj se tako priljubil tujcem, naj vam bode precej tudi še daljna skrb, osnovati si bralno-pevsko društvo. Proč z umazanimi pesnimi; pokažite tujcem, da ste tudi omikani, in dobrih nasledkov se boste gotovo veselili. Vsak začetek je težaven, pa nadejamo se, da, ako se tega dela poprimajo domači Podbrežki gospodje, katerim je mar za narod in omiko, bode stvar kmalu gotova.

Podbrezjan.

Iz Črnomlja 15. septembra. [Izv. dop.] Gospod urednik! dovolite mi še zadnjo besedo o našem vodnjaku ali kapnici, samo o „rupi“ ne, ker znamo pomen te zadnje besede, in tudi vemo, da je ta izraz rabljen le v to, da bi se svetu smešilo to prepotrebno delo. Dopisnik-nasprotnik trdi v 208. števil. Slov. Naroda, da se z ozirom na to, ker ni vodnjak studenec-izvir, ampak le kapnica, — „zasluge g. Šuštaršiča na ništico znižajo.“ „Nečemo govoriti o zaslugah županovih, a gola resnica je: 1. da mesto Črnomelj do sedaj ni imelo ni jednega vodnjaka; 2. da smo pili Lahino in Dobličko, ki obtekati Črnomelj kot poluotok in kjer perejo perilo poleg Črnomeljcev, tudi vaščani iz Loke, Kočevja etc.; tako umazana voda pa vzlasti ob epidemijah, katere neso pri nas redke, ni najboljši; zdaj imamo vendar dobro filtrirano vodo. 3. V vodnjaku samem izvira tudi voda, a ne v taki množini, da bi zadoštovala mestu med 1000 duš broječemu. 4. Prebivalci našega mesta smo vsi hvaležni za napravo tega vodnjaka. Vprašamo torej: kdo ima toraj zaslug, tisti, ki je misel in potrebo o vodnjaku sprožil in jo izvršil, ali oni, ki zdaj proti županu piše?

Da je tudi trditev neresnična, ki slove: „a odslej ne bodo mogle več ženske, ampak prav močni možaki sesalko goniti“ — vemo, ker vendar ženske, in celo otroci gonijo sesalko in vodo odnašajo — in g. urednik! vsak človek iz Črnomlja vam resnico lahko pove, da lahko otroci sesalko gonijo. G. župan ni delal ničesar na svojo roko, ampak po ukrepu mestnega zbora, ki je njemu in g. Jeršinoviču izročil napravo vodnjaka. In g. dopisnik, mar li vi mislite da moreta omenjena gospoda čudeže delati?

Kako hudomušno piše g. dopisnik, uvidi se iz tega, ker se nevednega dela o ustanovljeni posojilnici in posipanju trga, ki je prvo že postavno naznanjeno, za drugo pa je bilo po mestnem bohnarji oznanjeno, da mora vsak hišni gospodar

skrbeti za to, da pripravi pred svojo hišo potrebno količino stolčnega kamena, et facta loquuntur.

Domače stvari.

— (V današnji III. seji deželnega zbora kranjskega) stavila sta gg. poslanci Svetec in vitez Schneid svoja predloga. (Glej prvo stran.) G. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški utemeljil je svoj predlog zaradi upeljave slovenskega jezika pri deželnih uradih. Predlog se je izročil upravnemu odseku v poročanje. Na predlog poslanca g. Kluna, poročevalca v odseku za pretres deželno-odborovega poročila se je sklenilo, da se deželnemu odboru naroči, naj deluje pri višjih šolskih oblastih na to, da se upelje slovenski pouk za grški jezik na gimnazijah in da se dovoli deželnemu odboru kredita 1000 gld., da pospešuje izdavanje slovensko-grške slovnice in latinsko-slovenskih vaj, katere je treba na novo izdati, kakor tudi grško-slovenske vaje. G. Dežman se je protivil tem predlogom in želel, da se izroče finančnemu odseku, a ni mu obveljalo. Potem se je rešilo mnogo računskih sklepov proračunov in peticij. Na predlog g. dr. Poklukarja kot poročevalca upravnega odseka izroče se prošnje učiteljske skupščine Litijskega šolskega okraja zavolj premembe nekaterih določil v postavah za ljudske šole in prošnja občine Šmartinske poleg Litijske za uvedbo poludnevnega pouka na šoli v Šmartnem in za omejevanje učenja nemškega jezika šolskemu odseku, kateri se voli v ta namen na novo. Izvoljeni so gg. dr. Vošnjak, Klun, Svetec (načelnik), vitez Schneid, Šuklje, Dežman in baron Taufferer. Prihodnja seja je v torek ob 10. uri.

— (Vsi obrtniki okolice Ljubljanske), kakih 1200, bili so danes po c. kr. okrajnem glavarstvu v prostore starega strelšča povabljeni, da si ustanove zadruge. Od trgovske in obrtne zbornice bila sta navzoča svetnika gg. Pakič in Klein, pa tajaik g. J. Murnik.

— (Kontrolni shod) za rezerviste v Ljubljani bode 11. oktobra t. l. ob 9. uri zjutraj v vojašnici pri sv. Petru. Posebna vabila se ne bodo razposlala. Kontrolni shod bode v 2. dan novembra.

— (Na Vrhnikih) začeli so 18. t. m. pod nadzorstvom g. Šulca iskati v Ljubljani „starinskih reči“ in nameravajo to delo nadaljevati še več dni.

— mogoče celi teden. V ta namen najeli so dva mornarja — potapljavca, katere iščeta in brskata pod vodo; a prvi dan neso dobili nič posebno zanimljivega, upajo pa, da jim bode v prihodnje sreča milejša, zlasti zato, ker je ondodni ribič našel že nekaj mečev iz rimskih časov, katerih jednega je kupil Ljubljanski muzej od g. Goloba za 60 gold.

— (V Šent-Vidu nad Ljubljano) bode prihodnjo nedeljo popoldne ob treh preč. g. stolni župnik A. Urbas slovesno blagoslovil novo šolsko poslopje. Slovesnosti udeležil se bode tudi okrajni glavar, blagorodni g. Mahkot. — Šent-Vid v vsakem oziru hitro napreduje.

— (Iz Ptuj) se nam v 17. dan t. m. piše. Ptujška gimnazija dobila je v osobi nekega Tochaneta nemškega ravnatelja, Slovence je „nemški“ deželni odbor štajerski popolnem prezrl. Zdaj sta na naši gimnaziji še dva slovenščine zmožna profesorja. Prav po Schreinerjevem receptu gre. Nekako čudne stvari se gode pri vsprejemanju dečkov v gimnazijo, kajti ravnatelj ne zna nič slovenski, dečki pa nič nemški. Res žalostno na slovenskih tleh. — Govori se tudi po našem mestu, da bode dr. M. helič učitelj telovadbe na naši gimnaziji, kar pa se ve da ne moremo verjeti.

— (K hrvatskim volitvam.) Včeraj je bilo dovršenih 79 volitev, danes so volitve v 16, jutri po v 15 okrajih. Starčevići priporili so do včeraj 23 sedežev, poslancev pa 21, ker je dr. David Starčević v treh okrajih (Koprivnici, Križi in Čabru) izvoljen. Miškatovič do sedaj še ni dobil sedeža, kajti v Križi podlegel je dru. Davidu Starčeviću. Kakor poroča Agramerica, katerej prepuščamo odgovornost, pripeljal se je dr. David Starčević v 9. uri zjutraj s 30 vozovi v Križ ter pred volitvijo nagovoril volilce. Po govoru pa je razvil narodno zastavo rekoč: Kdor je za domovino, pridí pod mojo zastavo. Kdor je za-me, je za cesarja! Godba zasvira cesarsko himno in kompanija vojakov, ki je bila na volišči je po predpisu himni salutovala. To je na graničare napravilo tolik utis, da se kar v tolpah prestopali pod Starčevića prapor! Tako, kakor že omenjeno, poroča Agramerica.

— (P. Vesteneck) s polnim rodbinskim imenom Moric Fränzl vitez Vesteneck umrl je, ka-

kor poroča „Danica“ v 26. dan julija t. l. v Mopeji v južni Afriki. Pokojnik poročil so je 16. jun. 1841 na Dunaji, dovršil 1858. leta gimnazijo v Ljubljani, po dovršenih pravoslovnih študijah pa ustopil k jezuitom, v zadnji čas pa k trapistom. Vročica bila je baje vzrok njegove smrti.

— (Premije) za cepljenje koz so dobili: Prvo v znesku 63 gld. g. Ed. Globočnik, okr. ranocelnik v Cerkljah; drugo (52 gld.) g. Bachmann v Ilirski Bistrici; tretjo (42 gld.) okrajni ranocelnik Karol Peternel.

— (Tatvina.) Bivši prismojeni hišni posestnik, Fran Paver, pokral je nekaj železnine pri stavbah in jo hotel prodati, a je bil prijet. — Na Rudolfovih železnici pa je kral delavec Zdešar bakrene plošče. Njegovo ženo, ki je hotela nakradeno blago spraviti v denar, so prijeli. Moža so izročili deželni sodniji.

— (Izneveril je) služnik g. R. Pirkerja 32 gld., katere mu je izročil, da bi plačal na železnici nekaj blaga. Pobegnil je baje v Zagreb.

— (Umrli) je notar Karol Sirk v Brežicah. Želeti bi bilo, da bi odslej notarijat v Brežicah prešel v roke narodnjaka.

— (Tržaški „Sokol.“) Izrednega občnega zbora v 14. dan t. m. udeležilo se je 82 članov, kar je gotovo veliko in kaže izredno zanimanje in vnetost za društvo. Predsednikom bil je izvoljen g. Ivan Valenčič, trgovec, odbornikoma: g. Ivan Lavrič in g. Bunc.

— (Cesarski dar 25 cekinov) pri konjskem premiranju in pri dirki v Ljutomeru je dobil g. Anton Petovar iz Bunčan.

— (V Žavci) se je ob premiranju konj prodalo 23 žrebet po 230—600 gld.

— (Ovočje) sedaj lahko na vsaki postaji železniški vsprejemajo za direktno pošiljatev v severna nemška mesta. Tarife so znižane, tako da za 100 kilo voznina znaša n. pr. v Berlin od Brežic 6.02 mark, od Sevnice 5.88, Celja 5.72, sv. Jurija 5.65, Ptuja 5.51, Maribora 5.41 in Erbauza 5.31.

— (Trtna uš.) Meseca avgusta se je v vinogradih Zdoljske pa tudi Videmske fare prikazala na listih neka ušica, ki smo sploh o njej mislili, da je trtna uš (Phylloxera vastatrix), ali potolažili so nas, da je cicada vini, to bilo bi po naše kobilica. In v resnici! Ako si se ušice dotaknil, odfrknila je kakor kobilica. Ali ta tolažba je kratko trpela. Pregledali so omenjeni fari, ter zasledili pravo trtno uš na Libni in v Starem gradu Videmske, v Čelih, v Pleterjah in Ravnah Zdoljske fare, na posamičnih krajih. Kaj pa bomo sedaj? Komisija bode odločila, kaj je storiti. Najbrž bodo sklenili posamične okužene „plehe“, ki niso obširne, posekati, korenine poruvati in na mestu zažgati, dotične plehe pa z žvepleno-ogljencem zaliti, ter na ta način vsaj za čas, kolikor toliko, druge vinograde teh krajev ovarovati. Dotični bodo odškodovani po postavi, drugim, če se mogoče, bo pa tako tudi pomagano in nevarnost odvrnena. Vsaj tako gospodje mislijo.

„Slov. Gosp.“

— (Razpisano) je mesto okrajnega ranocelnika v Kamniku. Letna nagrada 147 gold. Prošnje do 31. oktobra t. l. Dalje je razpisana služba okrajnega živinozdravnika na Ptui in se morajo prošnje predložiti do 31. oktobra c. kr. namestniji. Zahteva se znanje slovenščine, menda à la Wagner.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Inomost 19. septembra, Cesar in nadvojvoda Rainer na potu v Stams sta pri najlepšem vremenu se peljala skozi Inomost, kjer ja je na kolodvoru namestnik najudaniše pozdravil. Ogromna množica ljudij bila je na krasno olepšanem kolodvoru ter pri prihodu in pri odhodu cesarja navdušeno pozdravljala. Namestnik peljal se je s cesarjem v Stams. Cesar se vrne ob 11½ uri v Inomost. Mesto je povsod bogato okrašeno, vse v zastavah, izvrsten utis. Nadvojvoda Henrik, avstro-ogerska poslanika Ottenfels in Wrede prišli so semkaj pozdravit cesarja.

Napolj 19. septembra. Od 17. t. m. o polnoči do 18. t. m. o polnoči 510 ljudij zbolelo, 230 umrlo.

Moskva 18. septembra. V Saratovskeji in Kazanskeji guberniji zapal je sneg in navstal hud mraz. Tudi iz Orenburga se poroča o snegu in mrazu. Vsled neprestanega dežja je veliko žita na polji ostalo.

Razne vesti.

* (Šolanje dveh avstrijskih častnikov v Parizu.) Kakor poroča vojni list, namerava c. kr. državno vojno ministerstvo meseca oktobra t. l. dva avstrijska častnika poslati v Pariz, da se bosta za c. kr. vojaške vzgojevalne in izobraževalne zavode in za kadetne šole popolnem priučila francosčini in po povratku kot učitelja tega jezika učila po teh šolah. V tujini ostneta 10 mesecev. Posebna iz vojaških strokovnjakov sestavljena komisija bo po preskušanji, katerej se imajo prositelji za učno potovanje podvreči, odločila, katera častnika se pošljeta v Pariz. Dobila bosta za potovanje tja in nazaj pavšale 150 gld., 300 gld. za napravo civilne obleke, svojo in za slugo zistemizovano plačo in mesečno doklado 130 gld.

* (Skierniewice), ki je zdaj v vseh ustih in po sestanku treh cesarjev pridobilo zgodovinsko imenitnost, je mesto, ki broji okolu 5000 prebivalcev. Po železnici je iz Varšave tjakaj jedno uro. V Skierniewicu se stekajo železnične proge iz Poljske v Prusijo in Avstrijo in iz Skierniewicu v Varšavo. Na postaji je velik in lep kolodvor, drugi (specijalni) kolodvor pa je pri graščini Skierniewicki. Graščina Skierniewice je v jedno nadstropje zidano poslopje sredi prostornega parka. Prostori v graščini neso baš posebno veliki, a izredno okusno opremljeni. Lepše sobe odstopil je car svojim visokim gostom, zanj in za carico odločene so samo štiri sobe. Ministri in spremstvo razvrščeni so bili v dveh stranskih poslopih in ker je še prostora pomanjkovalo, morali so nekateri dostojanstveniki kakor knez Šerbatov, knez Vačnadze stanovati v šotorih, dočim je moral veliki knez Vladimir Aleksandrovič v nekoliko oddaljenem gradiču „Sobedjani“ stanovati.

* (Juan Pinto, — najslavnejši pevec v nebesih in na zemlji.) Preteklega stoletja v Madridu umrlega slavnega tenorista Juana Pinta so meje veliko slovesnostjo v jedrni tamošnjih cerkvah pokopali in mu postavili nad gomilo spomenik s tem le jako originalnim napisom. „Tukaj počiva Juan Pinto, Orfej Španjolski. Dospevali v nebesa, je svoj mili in sladki glas združil z glasovi angeljskimi. Ko ga je pa Gospod Bog tako lepo peti čul, mu je njegovo petje tako dopelo, da je rekel nebeščanom „Molčite, otročki! Naj poje nam Juan Pinto, pevec in muzik našega ljubelega sina, mogočnega gospoda in kralja španjolskega!“

* (Vsi — razun župana.) Angleški glumač Foote je, potujoč po zapadnem Angleškem, nekoga dne obedoval v mestnej gostilni. Po obedu ga pri plačevanju računa vpraša krčmar, je li s kosilom zadovoljen. „Jaz sem jedel tako izvrstno“, reče na to igralec, „kakor nobeden človek v vsej Anglešiji.“ „Razun župana“, glasno in živo ugovarja krčmar. — „Jaz nikogar ne izvzamem.“ — „Vi morate župana izvzeti!“ — „Tudi župana ne“, se silno in močno buhuje Foote. Navstal je zaradi županove izjeme brzo tako silen in hud preprič, da je oštr, ob jednem tudi policijski sodnik, gledišnega igralca prijel in peljal pred župana. „Gospod Foote!“ pravi častitljivi župan, „vedite: v našem mestu vlada od pamtiveka lepa navada, da pri vsaki stvari župan dela izjemo in da v bodoče ne boste več pozabili naših zgodovinskih šeg in navad, Vas takoj kaznujem z jednim šilingom ali pa s peturnim zaporom, kakor Vam ljube.“ Foote je bil primoran plačati denarno kazen. Iz dvorane odhajajoč pa dobro poučen reče: „V vsem svojem življenji še nisem videl večjega osla, nego je ta oštr — izimši (in tu se prikloni pred županovo visokostjo) gospoda župana!“

* (Kitajsko povabilo h kosilu.) Nek evropski kupec je dobil od bogatega Kitajca povabilo h kosilu. To je bilo pisano na velik rdeč papir z velikimi kitajskimi črkami in zamotano v velik rdeč zavitek. Glasilo se je: „Gross, velik mož, dvajseti in osmi dan tega meseca ob štirih pij vino, pij čaj, jej riž. Wakwak (ime vabiteljevo) napravi svoj poklon.“ — Pojedina je bila izvrstna in bogata. Mnogo slastnih in okusnih jedij kitajske kuhinje so donašali sluge na mizo, dočim je navadno pasje meso, kot posebna in Kitajcem priljubljena slastna jed, samo zaradi evropskega gosta izostalo. Le v trdo kuhano jajca, katera so pred kuho že jedno celo leto v zemlji zakopana ležala, neso našemu zemljaku kaj posebno dišala in tečila.

Zahvala.

Najiskrenejšo zahvalo izreka podpisani odbor velečastitemu gospodu Božidaru Raič-u, državnemu in deželnemu poslancu, župniku pri Sv. Barbari v Haložah itd., za velikodušni dar 200 goldinarjev v korist „Narodnemu domu“. Slava vzglednemu domoljubi!

V Ptuj, v 18. dan septembra 1884.

Čitalnični odbor.

Migljaj uradništvu. V velikem delu sedeče življenje je največkrat vzrok bolestim na jetrah, zlatej žili, zasedenju krvi itd., katerim boleznim sigurno odpomore Moll-ov „Seidlitz-prašek“. Škatljica z navodom rabe stane 1 gld. Vsak dan ga razpošilja proti poštnemu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Št. 1. (Nepar.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pred. 290.

V soboto 20. septembra 1884. JAMSKA IVANKA.

Izvirna opera v treh dejanjih, spisal Miroslav Vilhar, uglasbila M. Vilhar in G. Schantel.

Čisti dohodek te predstave, pri kateri sodelujejo iz posebne prijaznosti gospa Emilija Gerbičeva, operna pevka, gospa Dragoila Odijeva, član „zemalskega narodnega kazališta“ v Zagrebu, in sl. pevski zbor Ljubljanske Čitalnice, je namenjen v korist

„NARODNEGA DOMA“.

OSOBE:

Vladimir, Jamski vitez — — — — — gospod Novak.
Ljudmila, njegova soproga — — — — — „ „ „
Ivanka, njuna hči — — — — — „ „ „
Bogomil, njun sin — — — — — gospod Štamcar.
Miroslav, Kaški vitez — — — — — gospod Meden.
Konrad Eichenthal, nemški vitez — — — — — gospod Danilo.
Marko, Maligradski vitez — — — — — gospod Kocelj.
Otmar, Vladimirjev, — — — — — gospod Verovšek.
Marcel, Miroslavov, } oproda — — — — — gospod Petrič.
Gregor, Markov, } — — — — — gospod Vrtarič.
Vitezi. Gospé. Lovci. Vojaki.

* * * Ljudmila — — — — — gospa Odijeva.
* * * Ivanka — — — — — gospa Gerbičeva.

Pri predstavi svira godba slav. domačega peš polka baron Kuhn št. 17.

Ustopenina: Parter in lože 60 kr. — Fauteuil v parterji 1 gld. — Sedež v parterji 80 kr. — Sedež na galeriji 60 kr. — Galerija 20 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 40 kr. Lože se dobivajo pri kustosih g. Šešarku v Čitalnici, pritično.

Kasa se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7. uri.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
18. sept.	7. zjutraj	743.68 mm.	+11.4° C	brevz.	megla	
	2. pop.	741.60 mm.	+21.6° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	741.72 mm.	+16.0° C	brevz.	jas.	

Srednja temperatura +16.3°, za 2.5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 19. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta a	80 gld.	80	kr.
Srebrna renta	81	90	„
Zlata renta	104	60	„
5% marena renta	95	85	„
Akcije narodne banke	852	—	„
Kreditne akcije	295	60	„
London	121	75	„
Srebro	—	—	„
Napol.	—	68	„
C. kr. cekini	—	77	„
Nemške marke	—	70	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	104	95
Ogrska zlata renta 6%	—	122	70
„ „ 4%	—	92	75
„ „ 5%	—	88	80
5% štajerske zemljišče, od vez. oblig.	—	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	121	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	108	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	176	50
Rudolfove srečke	10	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	105	20
Traunway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	211	25

Hiša na prodaj

je v Ljubljani, Hrenove ulice št. 14, obstoječa iz 7 sob, ravno toliko kuhinj, drvarnic in 3 kleti, potem 1 prostorne šrambe za šoto in primerno velikim dvoriščem. — Najemščina hiše znaša 356 gld. in je po davkih, ako se odbijejo vzdrževalni stroški in davki, vredna čez 4800 gld. Hiša je prosta dolga in se proda, ker posestnik ne stanuje v Ljubljani, prostovoljno za 4500 gld. Od te svote se mora 3000 takoj plačati, ostali znesek pa zamore ostati proti 5% obresti uknjižen v zemljiških knjigah.

Opomni se, da je hranilnica na hišo svoto od 1500 gld. posoditi obljubila, katere zamore kupec takoj tamkaj vzeti. Natančnejše pove iz prijaznosti upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

(569—3)

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z. najboljše postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, 10. oktobra.
„East Anglia“, 3200 „ okolu 25.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.
Potniki naj se obrnejo na (552—13)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Generale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Nov, majhen, eleganten, prav lahek

Landauer

proda se

(590—2)

po ceni v Igriških ulicah hiš. štev. 8.

Št. 6474.

(579—2)

Razglas

o oddaji šestih deželnih ustanov in več mest za plačujoče učence na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi z dveletnim poukom in slovenskim učnim jezikom izpraznjenih je za prihodnje šolsko leto 1884/5, ki se prične dne 1. novembra 1884, šest deželnih ustanov.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Z ustanovami vsprejeti učenci dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbeti.

Na šolo vsprejmejo se tudi plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in po 20 gld. šolnine na leto.

Lastnoročno slovenski pisane prošnje se imajo do 1 oktobra 1884

izročiti vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu.

Prošnjam je dodati rojstni list, spričalo o čvrstem zdravju, lepem vedenju, ter o dovršeni ljudski šoli, oziroma srednje šole, ako je prošnik že v srednjih šolah.

Prošniki za plačujoča mesta morajo priložiti primeren protopis vzdrževanja od strani starišev, oziroma jeroba.

Na prodaj sta v kavarni na Krškem

dva dobra soda

po 23 in 25 hektolitrov, cena 2 gld. pr. hektoliter. — Napis: Gosp. A. F., kavarnar na Krškem. (594—1)

Spričevalo.

Podpisani potrjujejo s tem, da so po natančnej preiskavi našli, da je cigaretni papir „LE HOUBLON“ iz francoske tovarne za cigaretni papir gospodov Cawley & Henry v Parizu izvrstne kakovosti, popolnem brez tujih sestavin, zlasti pa zdravju škodljivih snovi.

Dunaj, v 24. dan maja 1884.

Dr. J. J. Pohl,
red. jav. prof. kem. tehnologije na c. kr. tehnične visoke šoli.

Dr. E. Ludwiz,
c. kr. red. profesor medicinske kemije na Dunajskem vseučilišču.

Dr. E. Lippmann,
izred. profesor kemije na Dunajskem vseučilišču.

(Pristnost teh podpisov potrdil je dr. J. Homann, c. kr. notar na Dunaji. Zgornje spričevalo je potrjeno in podpisano od c. kr. ministerstva vnanjih zadev in francoskega poslanstva na Dunaji v 28. dan maja 1884.) (297—3)

J. ANDĚL-a
novoiznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,

„pri črném psu“

13, Húsová (Dominikánská) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Šličarji, trgovcu.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (230—10)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.